Máj 2015 Číslo 1. 0,70 €

DETI A MÉDIÁ

KYBERŠIKANA
ZÁVISLOSŤ DETÍ NA MÉDIÁCH
NÁSILIE V TELEVÍZII

OBSAH:

Editoriál 2

MEDIÁLNA VÝCHOVA.....3-4

Aká dôležitá je mediálna výchova v rodine? 4

ZÁVISLOSŤ.....5-8

Závislosť dieťaťa na médiách 5

Čo môže byť príčinou závislosti dieťaťa? 6

Rady, ako chrániť dieťa pred závislosťou na médiách 7-8

KYBERŠIKANA.....9-14

Kyberšikana je tiež šikana 9-10

Ako chrániť deti pred kyberšikanovaním 11

Zásady ochrany pred kyberšikanovaním 12-14

BEZBEČNOSŤ.....14-15

Bezpečnosť detí na internete 14-15

NÁSILIE.....15-18

Násilie v televízii.....15-18

DETSKÝ KÚTIK.....19-22

Maľovánka 19

Bludisko 20

Vtipy 21

Hádanky 22

EDITORIÁL 2015:

Milí čitatelia, rodičia,
predstavujem Vám nový časopis Deti a médiá, ktorý je zameraný na média vo svete detí. Slúži ako edukačná pomôcka pre rodičov, pomyselné vodidlo svetom pre generácie, ktoré sú v tomto imaginárnom svete stratené. Cieľom tohto mesačníka je priblížiť rodičom svet médií, vplývajúci na deti rôzneho, no hlavne deti mladšieho veku. Obsahom našej publikácie sú rôzne rady a typy, ako deti chrániť v mediálnom prostredí, ako pristupovať k rôznym problémom, ktoré môžu vzniknúť. V prvom vydaní poukážeme na to, čo je kyberšikana, ako s ňou bojovať, prípadne ako sa jej vyhnúť. Ďalej, čo robiť keď je dieťa závisle na internete či televízii. Ako deti nasmerovať k zmene svojho zaužívaného harmonogramu s médiami a vymeniť ho za hry a aktivity s rovesníkmi alebo rodičmi. V našom časopise sme mysleli aj na našich najmenších. V každom čísle sme pripravili rôzne aktivity, ako maľovanky či vtipy.

Príjemné a obohacujúce čítanie
praje Natália Rechtoríková.

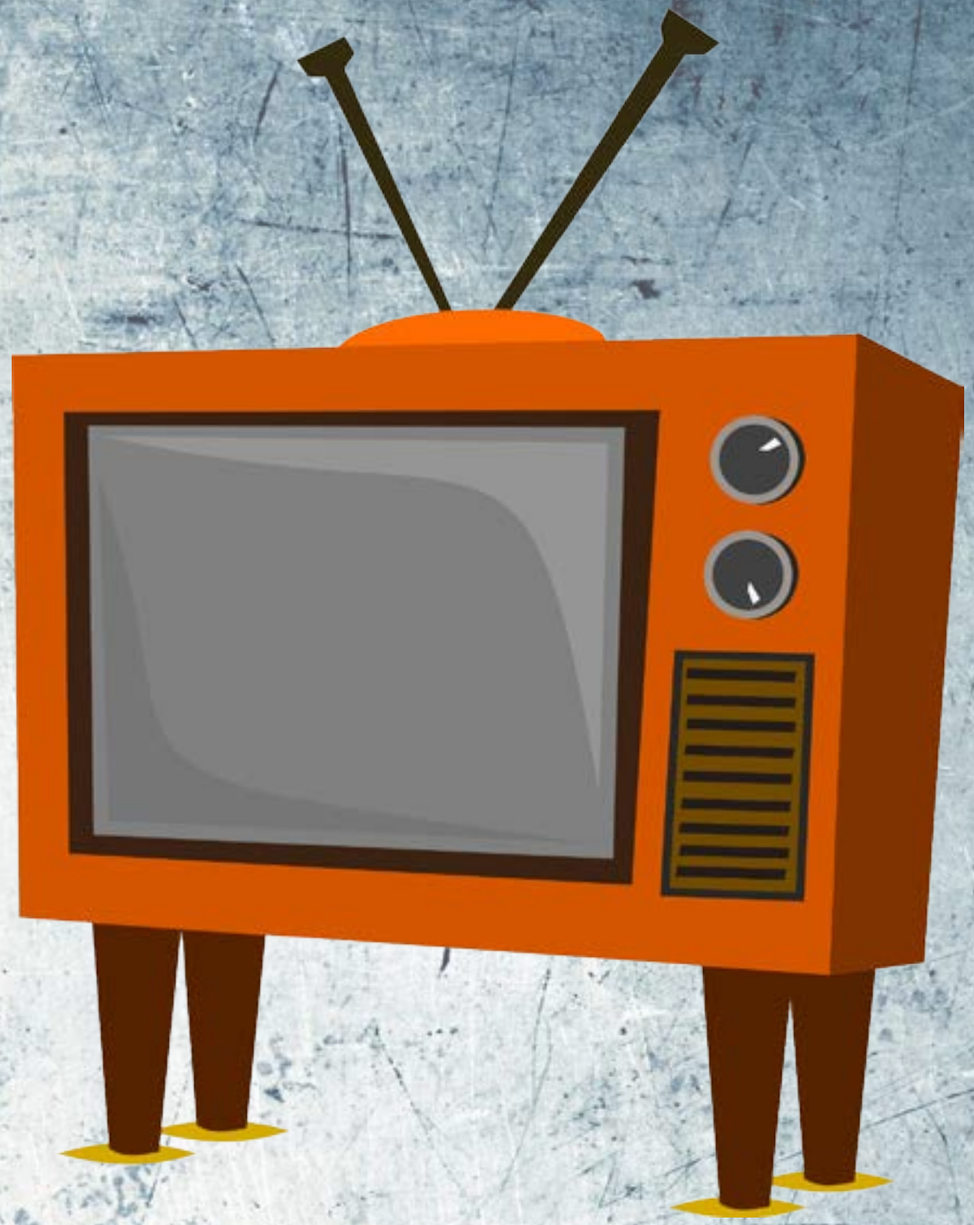

AKÁ DÔLEŽITÁ JE MEDIÁLNA VÝCHOVA V RODINE ?

Veľmi. Rodičia si to ani nemusia uvedomovať, no svoje deti mediálne vychovávajú v prvom rade doma. Školské vzdelávanie je až druhoradé. Mediálnou výchovou môžeme nazvať už to, že deti nemôžu sledovať niektoré programy, že televízia sa nesleduje počas spoločného stolovania, že rodičia pomáhajú deťom pochopiť, čo vidia na televíznej obrazovke. Toto všetko sú aktívne kroky rodičov, aby ako tretia osoba sprostredkovávali deťom kontakt s médiami. Rodičia sú v takomto prípade v role sprostredkovateľa – mediátora.

Mediálna výchova v rodine by mala hlavne zahŕňať výchovu k hodnotám vo vzťahu k médiám a ich produktom a podporovať deti, aby boli schopné rozlíšiť televíznu kvalitu od televízneho braku. Je nutné zdôrazniť, že hlavná váha rodičovskej mediácie stojí a padá na osobnom príklade rodičov. Rodičovská mediácia sa nesmie premeniť na formálne mediálne poučovanie a moralizovanie.

Deti by mali s pomocou rodičov pochopiť, že zobrazovaná (mediálna) realita môže málokedy v plnej miere vyjadriť skutočnú realitu. Ide teda len o sprostredkovávaný obraz sveta okolo nás, pričom tento obraz môže často byť skreslený, neúplný.

(Zdroj: www.zastolom.sk)

ZÁVISLOSŤ DETÍ NA MÉDIÁCH

Deti prichádzajú do styku s médiami už odmalička. Či ide o televíziu alebo internet, musíme si povedať na rovinu, mladá generácia 21. storočia má už akési prirodzené, vrodené schopnosti s týmito médiami bez problémov manipulovať. Avšak, deti sú stále deťmi. A aj v tomto prípade je pomocná ruka rodičov veľmi dôležitá. Obzvlášť vtedy ak dieťa podľahne závislosti na internete, počítačových hrách či televízii. Na trávení času hraním počítačových hier alebo pozeraní televízie nie je nič zlé, no problém nastane ak čas, trávený týmito aktivitami, presiahne rozumnú mieru a stane sa hlavnou náplňou života dieťaťa. Vtedy už hovoríme o závislosti, ktorá je rovnako nebezpečná ako aj závislosť napríklad na cigaretách. Deti si vždy berú a aj budú brať najväčší vzor od svojich rodičov. Či už pozitívny alebo negatívny. Preto by rodičia mali ísť svojim deťom príkladom a to dobrým. Mali by sme si všímať správanie dieťaťa, aby sme

aby sme závislosti predišli, skôr ako sa stane dieťa nekontrolovateľným. Pri podozrení, že dieťa je závislé je potrebné všímať si detaily. Dieťa začne situáciu zľahčovať prípadne schovávať svoje aktivity.

ČO MÔŽE BYŤ PRÍČINOU ZÁVISLOSTI DIEŤAŤA?

Príčiny závislosti môžu byť naozaj rôzne. Dieťa si treba všímať. Hlavne či má dostatok aktivít, pretože príčinou závislosti môže byť nuda, problémy v škole, neúspech, chýbajúci kamaráti, problémy v rodine, nízke sebavedomie, prípadne šikovanie. Aj tieto problémy dieťa rieši útekom pred realitou do sveta médií. Počítač alebo televízia sa stávajú aj formou relaxu. Príznaky závislosti môžu byť to, že dieťa trávi príliš veľa času počítači, hraním hier, stratilo záujem o aktivity, ktoré ho predtým bavili, stráca prehľad o čase, ktorý trávi na internete. Môže reagovať podráždene ak mu je zakázané tráviť čas pri médiu. Rozpráva iba o tom čo sa deje na internete, nie v reálnom živote. Dieťa začne byť na túto tému citlivé, preto je potrebné dbať na to, aby sa ešte väčšmi neuzavrelo do seba a do imaginárneho sveta.
(Zdroj: www.zodpovedne.sk)

RADY, AKO CHRÁNIŤ DIEŤA INTERNETE

1.Prehľad o aktivitách dieťaťa

Počítač alebo hernú konzolu umiestnite do spoločnej miestnosti, nie do detskej izby. Takto budete mať lepší prehľad o tom, akým aktivitám a ako dlho sa vaše dieťa venuje. Zaujímajte sa o to, čo robí na internete, vyskúšajte si niektoré aktivity spoločne. Zahrajte si niektoré hry, ktoré sú návykové, aby ste lepšie porozumeli tomu, prečo sú pre deti také lákavé. Tak isto televízia by mala byť v spoločnej miestnosti a dieťa by malo program sledovať s vami, prípadne konzultovať jeho obsah.

2.Nastavenie pravidiel

Rozprávajte sa s dieťaťom o závislostiach od internetu a vysvetlite mu riziká. Stanovte si pravidlá pre používanie počítača, internetu a televízie (napr. až keď si dieťa spraví úlohy). Spoločne sa dohodnite na čase, ktorý môže dieťa tráviť pri počítači alebo na internete. Aj keď dieťa tieto pravidlá nie vždy dodrží, je lepšie, ak vie, čo sa od neho očakáva.

3.Výber hier

Vyberajte pre dieťa hry, ktoré sú pre neho vhodné. Výrobcovia sú povinní označiť hru príslušným symbolom a vekovým obmedzením. Ak kupujete počítačové hry, dopredu si aj s dieťaťom naštudujte označenie v systéme PEGI – pegi.info (Pan European Game Information – Celoeurópske informácie o hrách) a spolu vyberte vhodnú hru.

PRED ZÁVISLOSŤOU NA TELEVÍZII

4.Príznaky závislosti

Všímajte si príznaky, ktoré naznačujú, že sa s vaším dieťaťom niečo deje, alebo že sa pre neho aktivita na internete stáva príliš dôležitou. Otvorte s dieťaťom tému závislosti na internete, rozprávajte sa o tom, čo ste si všimli, ukážte, že máte obavy, bez hodnotenia, moralizovania a hnevu. Povedzte mu o tom, kam až môže takáto závislosť viesť a o tom, že chcete zabrániť tomu, aby sa také niečo stalo jemu.

5.Rodičovská kontrola

Pre dieťa môže byť ťažké dodržať časové obmedzenia, najmä ak už podľahlo závislosti na internete. Môžete sa dohodnúť na tom, že nastavíte systém rodičovskej kontroly (napr. v operačnom systéme Windows alebo pomocou blokovacieho softvéru), kde sa dá presne nastaviť časový rozvrh. V určenej dobe sa počítač alebo internetový prehliadač automaticky vypnú. Rovnako môžete pomocou blokovacieho softvéru zabrániť prístupu na čet, k sociálnym sieťam, pornografii alebo online hrám.

6.Trávenie voľného času

Hľadajte náhradné aktivity, ktorým sa dieťa môže venovať okrem činnosti na počítači alebo internete, trávte čas spoločne. Častou príčinou závislosti od internetu býva nuda, samota a nezáujem rodičov. Ak je dieťa už závislé, nepomôže, ak ho iba pošlete hrať sa von, ale naďalej sa mu nevenujete. Zapojte aj kamarátov dieťaťa a spoločne ich učte tráviť čas iným spôsobom – zoberte ich na výlet, na týždňovú stanovačku do divočiny, zahrajte si spolu vonku floorbal alebo doma niektorú z moderných spoločenských hier

7.Pomoc, podpora a spolupráca s odborníkmi

Ak máte podozrenie na akúkoľvek závislosť, nečakajte. Situácia by sa mohla iba zhoršovať. Zapojte blízke osoby dieťaťa, jeho rodinu i kamarátov. V prípade rozvinutej závislosti sa s veľkou pravdepodobnosťou nezaobídete bez pomoci odborníka.

(Zdroj: www.zodpovedne.sk)

KYBERŠIKANA JE TIEŽ ŠIKANA

Kyberšikana je v dnešnej dobe veľmi rozšírená medzi mladými ľuďmi. Či už schválne alebo ne-chtiac, veľa detí je šikanovaných inými deťmi práve cez internet. Môže to byť prostredníctvom Fa-cebooku, You-tube, Skype , emailom. Ide o zasielanie obťažujúcich, urážajúcich alebo útočných emailov. Môže byť spojená s klasickými formami šikanovania a to nahrávaním a zasielaním obsahu s dotknutou osobou iným osobám. Takáto forma šikanovania je pre dieťa rovnako nebezpečná ako klasická podoba šikany. Ba dokonca nebezpečnejšia. Dieťa sa cez internet nevie brániť a obsah ne-dokáže zmazať. Dieťa môže mať psychické následky. Čím skôr si kyberšikanovanie všimneme a zastavíme ho, tým menšie následky bude mať na dieťa. Deti poprípade šikanovanie najskôr dokážu ignorovať, no neskôr sa to v nich môže nahromadiť a následky sú fatálne. Dieťa si dokonca ob-sahy nemusí všimnúť, no jeho okolie áno. Preto je veľmi dôležité s deťmi hovoriť o tom, čo šikano-vanie a kyberšikanovanie je a prečo nie je správne a ak na takýto obsah natrafia, aby vám o tom ihneď povedali. Ak aj nejde o videá alebo fotografie, deti môžu byť napádané aj slovne, teda pí-somne. Takisto ako aj fyzicky, tak aj psychicky môžeme ublížiť. Nebojte sa tieto problémy riešiť aj v škole s učiteľmi, určite vám pomôžu.

Kyberšikana ponúka priestor ano-nymite a dostupnosti 24 hodín denne. Ak o tom vieme, môžeme pomôcť, ako spolužiaci, tak aj učitelia. Na priblíženie tejto témy odporúčam rodičom navštíviť stránku ky-beršikanovanie.sk, kde nájdu rady, aj potrebné informácie, ako pri šikano-vaní postupovať. Ja som pre Vás vy-brala pár dôležitých bodov.

AKO ROZPOZNAŤ KYBERŠIKANOVANIE

Kyberšikanovanie nemusíte hneď spozorovať, pretože sa deje v priestore, kde sa vy väčšinou nepohybujete alebo ho používate na iné účely, resp. vás ani samotné deti nemusia chcieť do tohto priestoru, ich vlastného súkromného sveta pustiť. S nepríjemnými zážitkami na internete sa radšej nezveria nikomu alebo o nich povedia kamarátom. Deti majú obavy, že ak by o tom povedali rodičom, tak by im internet zakázali používať úplne, aby ich ochránili alebo by im aj tak nevedeli pomôcť.
Všímajte si preto už počiatočné signály toho, že sa niečo deje, nenechajte sa odradiť vyhýbavými odpoveďami. O kyberšikanovaní sa môžete dozvedieť z pozorovania správania dieťaťa, ktoré je obeťou alebo páchateľom kyberšikanovania, ale aj z rozprávania detí, ktoré sú svedkami.

VŠÍMAJTE SI !

1. zanedbávanie školských povinností, zhoršenie prospechu alebo zlyhávanie v škole, vyhýbanie sa škole, ktoré môže súvisieť buď so snahou vyhnúť sa stretnutiam s agresorom alebo s priveľkou mierou záťaže (u dospelých podobné problémy v zamestnaní),
2. výraznú zmenu správania – napr. uzatvorenie sa do seba, únik do sveta počítačových hier, vyhýbanie sa dovtedy obľúbeným činnostiam alebo kamarátom,
3. psychosomatické ťažkosti (zdravotné ťažkosti spôsobené psychickými príčinami), napr. bolesti brucha, poruchy spánku, zhoršenie alergických príznakov, zvýšená náchylnosť na ochorenia,
4. rôznorodé negatívne emocionálne prejavy - pocity hanby, trápnosti, poníženia, smútku, bezvýchodiskovosti a beznádeje,

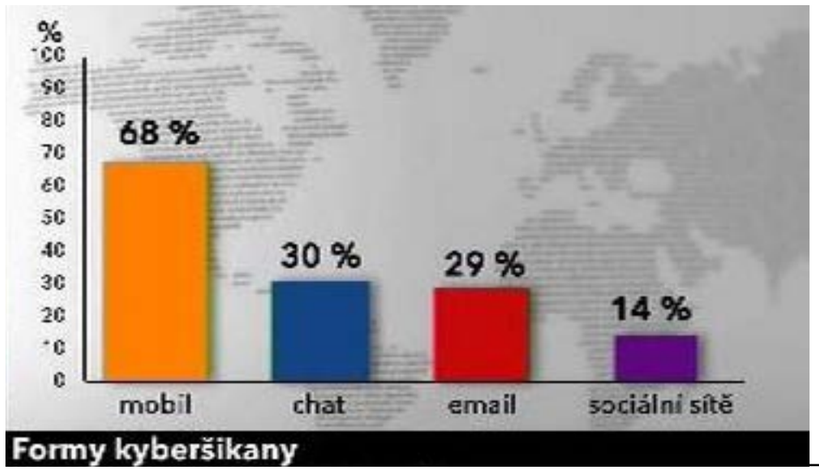

Formy kyberšikany

5. psychické ťažkosti a ochorenia - depresie, úzkosti,
6. neustály strach a pocit ohrozenia.

AKO OCHRÁNIŤ DIEŤA PRED KYBERŠIKANOVANÍM

Niektorí navrhujú, že najlepšie by bolo úplne zamedziť tomu, aby používali počítače a internet, aspoň kým nebudú trocha staršie. Nikdy však nebudeme vedieť ochrániť deti pred všetkým zlým a nebezpečným, čo ich môže stretnúť a ani nebudeme vedieť byť neustále s nimi, aby sa im niečo zlé nestalo. Keby to aj bolo možné, tak by sme z detí akurát vychovali nesamostatných chudáčikov, ktorí sa nevedia ubrániť a nedokážu sami vyriešiť žiadnu náročnejšiu situáciu. V prípade ťažkostí sa spoliehajú na pomoc iných, namiesto toho, aby sa opreli o vlastné schopnosti a dôverovali si, že to dokážu. Našou úlohou je preto postupne deti pripravovať aj na stretnutia s náročnými situáciami tak, aby si v nich poradili a chrániť ich iba v takých situáciách, ktoré presahujú ich aktuálne možnosti a schopnosti.

Môžeme spolu s nimi hľadať riešenia, ako by sa dala ťažká situácia, konflikt, ohrozenie zvládnuť, ale potom ich nechajme, aby sa rozhodli, ktorú možnosť zvolia a aby ju aj samé vykonali. Pomáhajme až vtedy, keď sme o pomoc požiadaní, povzbuďme deti, že to dokážu aj bez nás.

Môžeme im vysvetliť, žeby nemali na internet dávať svoje osobné údaje, fotografie, ktoré nechceme aby niekto voči nám zneužil. Vyjadrovať sa slušne a morálne voči iným a nerobiť to, čo nechceme aby iní robili nám. Dať do popredia to, že nie každý na internete je naozaj naším priateľom a chce nám len dobre.

ZÁSADY OCHRANY PRED KYBERŠIKANOVANÍM

Zverejňovanie osobných údajov, fotografií a videí

Akékoľvek osobné informácie (rasová alebo národnostná príslušnosť, zdravotný stav, ekonomická situácia rodiny, intímny život, prístupové heslá ku kontám a profilom, telefónne číslo), fotografie alebo videá môže páchateľ využiť na kontaktovanie, zosmiešnenie obete, na vyhrážanie sa alebo vydieranie. Deti by mali vedieť, že tak, ako v bežnom živote neprezradia o sebe čokoľvek hocikomu, rovnako by to malo platiť aj na internete. Učte ich, aby si rozmysleli, čo chcú pred kým zverejniť a ukážte im, ako nastaviť prístup k osobným údajom iba pre priateľov, ako si voliť dobré heslo a ako bezpečne uchovávať akékoľvek dokumenty na internete.

Okamžitá reakcia

Kyberšikanovanie je potrebné riešiť okamžite. Čím dlhšie situáciu necháva te tak, tým sa môže zhoršovať a jej následky môžu byť závažnejšie. Učte deti, aby na situácie, ktoré sú im nepríjemné, adekvátne zareagovali. Je dôležité, aby dali páchateľovi dôrazne a jednoznačne najavo, že im jeho správanie prekáža, chcú, aby s ním prestal a ak sa tak neudeje, tak podniknú ďalšie kroky. Ďalej by s ním však nemali komunikovať, pokúšať sa mu niečo vysvetliť, presviedčať ho. Práve reakcia obete je to, čo páchateľ očakáva. Je účinnejšie nepristúpiť na jeho hru, lebo sa v nej človek ešte viac zamotá.

Uschovávanie dôkazov a odstraňovanie stránok

Aj keď si agresori myslia, že na internete zostávajú anonymní, nie je to celkom tak. Pri akejkoľvek činnosti vo virtuálnom priestore zostávajú stopy, ktoré môžu poslúžiť buď na identifikáciu páchateľa, alebo ako dôkaz o čine. Naučte deti, aby si uschovali akýkoľvek dôkazový materiál (emaily, SMS, MMS, históriu četu, www stránky). Správy nemusia čítať ani na ne reagovať, ale môžu ich použiť v prípade dokazovania. Násilníci menia emailové adresy a svoju identitu, ale prostredníctvom uložených emailov sa bude dať identifikovať, či ide o tú istú osobu. Pri uchovaní emailu si uložte alebo vytlačte aj internetovú hlavičku správy, ktorá obsahuje dôležité informácie o odosielateľovi. Nájdete vo vlastnostiach, možnostiach každej správy. V prípade SMS a MMS správ je potrebné odfotiť ich aj s číslom odosielateľa, dátumom a časom. Užitočný môže byť aj výpis prijatých správ alebo telefonátov. Ak sa kyberšikanovanie deje na sociálnej sieti alebo ak páchateľ vytvoril o obeti posmešnú stránku alebo falošný profil, tak je potrebné uložiť ich v podobe fotografie pracovnej plochy (printscreen, screenshot). Ukážte deťom, ako je možné

dôkazy uschovať alebo sa dohodnite, že keď sa také niečo bude diať, tak prídu za vami, aby ste im s uschovaním dôkazov pomohli. Po uchovaní dôkazov môžete požiadať o odstránenie ubližujúceho obsahu prostredníctvom služby Stopline.sk.

Blokovanie a nahlasovanie

Aj na internete je možné vybrať si, s kým chce človek komunikovať a s kým nie. V emailovej alebo četovej komunikácii sa dá nastaviť blokovanie správ od šikanujúcej osoby. V četovej miestnosti alebo na sociálnych sieťach je možné nahlásiť obťažovanie správcovi stránky. Ak sa kyberšikanovanie deje medzi spolužiakmi, mali by sa o tom dozvedieť učitelia v škole. Nahlásiť kyberšikanovanie a požiadať o pomoc je možné aj u školského psychológa, v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, kde sú pracovníci vyškolení na riešenie šikanovania, na linke Pomoc.sk (116 111) alebo u Polície SR. Deti od štrnástich rokov sú už trestnoprávne zodpovedné a za vydieranie, ohováranie alebo vyhrážanie môžu byť stíhané.

(Zdroj: www.kybersikanovanie.sk)

BEZPEČNOSŤ DETÍ NA INTERNETE

Hlavnou aktivitou je projekt Zodpovedne.sk, ktorý má cieľ zriadiť a prevádzkovať národné osvetové centrum. Zvyšovať povedomie, šíriť osvetu o zodpovednom používaní internetu, mobilnej komunikácie a nových technológií, vykonávať prevenciu pred trestnými činmi. Súčasťou aktivít v oblasti ochrany detí je projekt OVCE.sk. Animovaný seriál a internetový portál vznikol z iniciatívy eSlovensko o.z. ako súčasť projektu Zodpovedne.sk.

Cieľom rozprávok je šírenie osvety o rizikách internetu, mobilov a nových technológií. Pre nižšiu vekovú kategóriu detí chce seriál pôsobiť ako prevencia, mládeži nastavuje zrkadlo ich nevhodného správania sa na internete a dospelých divákov majú rozprávky poučiť a pobaviť. OVCE.sk je nový slovenský animovaný seriál, ktorý sa vracia k tradíciám pôvodnej kreslenej tvorby pre deti a mládež. Prvé 4 pilotné časti mali premiéru 8. októbra 2009. Spolu s rozprávkami vznikol aj rovnomenný internetový portál s množstvom poučného a zábavného obsahu pre najmenších.

(Zdroj: www.eslovensko..sk)

NÁSILIE V TELEVÍZII

Detstvo bez televízie, internetu a facebooku už je minulosťou. Práve tieto dve médiá sú stále výz-namnejšou súčasťou trávenia voľného času dnešnej mladej populácie, ktorá patrí k najaktívnejším a najpočetnejším užívateľom jednotlivých mediálnych technológií. Prostredie internetu je prirodzenou súčasťou ich životov, pasívny konzum televíznych obsahov tiež.

Takto má televízia možnosť ovplyvňovať každý aspekt detskej socializácie, a práve svojou progra-movou štruktúrou sa tak môže podieľať na vytváraní hodnôt, postojov a vzorov správania.

Skutočnosť, že spôsob, akým je násilie prezentované na obrazovke, môže ovplyvniť divákove vní-manie a prežívanie takýchto obsahov, a tým aj celkový postoj k násiliu, je cennou informáciou, ktorú je potrebné zohľadniť pri usmerňovaní a výchove detí.

Jedným z riešení, ako predísť škodlivému vplyvu sledovania násilia

v televízii na detských divákov, je podpora aktívneho prežívania voľného času a posilnenie mediálnej výchovy.

Spoločnosť je už takpovediac zvyknutá na akékoľvek formy násilia, sklopí občas pohľad, mlčí, tvári sa, že sa nič nedeje a pritom si neuvedomuje dopad na spoločnosť samú. Už len pri sledovaní televízie na nás pôsobia „hrdinovia“ ktorí zabíjajú, urážajú sa, mnohokrát je celý film len o tom. Rozprávky a programy pre deti už nie sú tým, čo bývali. Zaráža ma, že nie vždy vyhráva dobro a tým bola pre mňa rozprávka rozprávkou. Dnes prevláda aj v rozprávke násilie, dokonca zabíjanie, urážky, ktoré si deti ľahko zapamätajú.

Sledovanie filmov s násilným obsahom a hranie takýchto počítačových hier posilňuje sklon k agre-sívnemu správaniu. Psychologický výskum potvrdzuje túto tézu už vyše 50 rokov - aspoň v prípade filmu a televízie. Deti trávia takmer tri hodiny denne pred televízorom a viac ako 60 % programov obsahuje násilie, často extrémne. Väčšina počítačových hier, ktoré sú v Spojených štátoch k dispozícii až v 80 % domácností, má takisto násilný charakter.

(Zdroj: Slovíková, M.: Násilné televízne obsahy a poztreba mediálnej výchovy)

POZOR!

Násilie v televízii prispieva k agresivite u malých detí

Násilné scény spôsobujú pokles sebakontroly u detí

Deti nerozoznávajú fiktívne násilie od reálneho

Deti strácajú mravnú citlivosť

Obrazy násilia modifikujú psychyku dieťaťa

Deti strácajú zmysel pre realitu

Vymaľuj obrázok

Nájdi správnu cestu

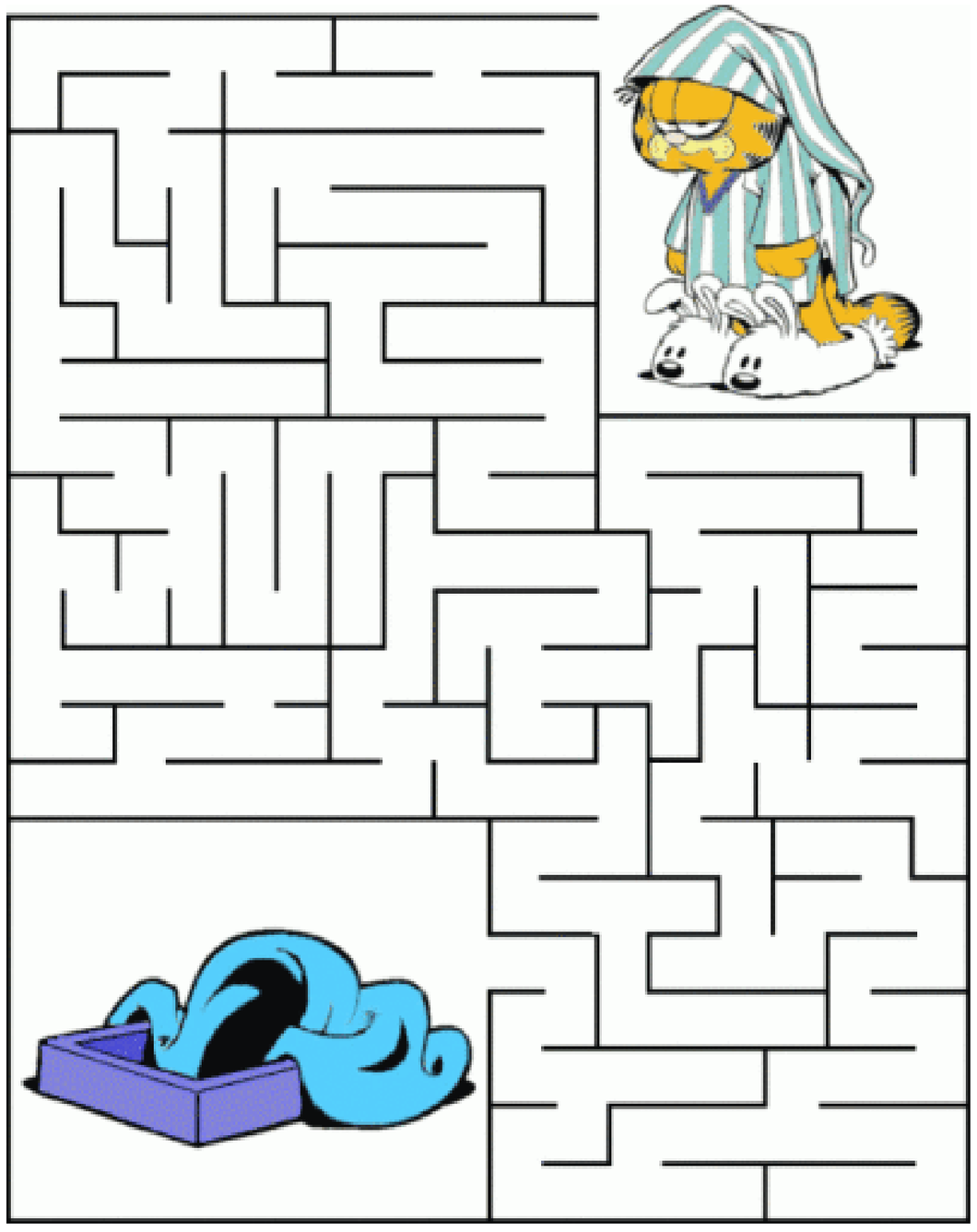

VTIPY

**Stretnú sa tri netopiere a vydávajú sa cicať krv.
Prvý netopier hovorí - Ja som vycical celé stádo oviec.
Druhý netopier hovorí - Ja som vycical celý hrad ľudí.
A nakoniec sa dvaja netopieri pýtajú tretieho - A ty čo si taký krvavý?
Odpovedá - Neuhol sa mi stĺp**

**- Mami, koľko kalórií má ryža?
- Ja neviem, záleží na tom s čím to ješ.
- A keď s vidličkou, koľko?**

**Malý Janko píše rodičom z letného tábora list:
„Je tu veľmi pekne, máme pekné počasie, strava mi chutí. Nemusíte sa o mňa obávať. PS: Čo je to epidémia?“**

10 HÁDANIEK

**1. Jeden hore, dvanásť dolu. /Mesiac/
2. Modrý klobúk, čo celý svet prikryje. /Nebo/
3. Na veži sedím, nie som vták, vo vrecku ležím, na rukách sa nosím kto som? /Hodiny/
4. Nosím bremená veliké takmer celý rok cez velikú vodu, ale sa od brodu nehnem ani krok. /Most/
5. Ktorý vták má v prostriedku oko? /Sokol/
6. Uteká s nami, nohy nemá, drží sa nás, ruky nemá. /Tieň/
7. Štípe, hryzie, a nemá zuby. /Mráz/
8. Nemá hlavy, a predsa má hrdlo. /Fľaša/
9. Dvere neotvorí, okná nevyborí, a predsa príde dnu. svetlo
10. Kedy je kôň najťažší? /Keď ti stúpi na nohu/**

Slovo na záver.

V ďalšom vydaní časopisu Deti a média:
-Ako správne vyhľadávať informácie na internete.
-Ako nastaviť televízny program pre deti.
-Ako vyplniť voľný čas deťom.
A mnoho ďalšieho.

pomoc.sk

eSlovensko

116 111 BEZPLATNÁ LINKA POMOCI

zodpovedne.sk